

РЕШЕНИЕ

№ 9514

гр. София, 05.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 55 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА

при участието на секретаря РОСИЦА М. ЛАШОВА
като разгледа докладваното от КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА Гражданско дело № 20221110153509 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е осъдителен иск от Д. Г. Д. срещу Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ при МВР с правно основание чл. 181, ал. 1 във връзка с чл. 142, ал. 1 от *Закона за Министерството на вътрешните работи* (ЗМВР) за заплащане на сумата 4320.00 лева – парична равностойност на полагаща се, но неосигурена безплатна храна в качеството му на служител на МВР, за периода 15.09.2019г. – 15.09.2022г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 03.10.2022г., до окончателното плащане.

Ищецът твърди, че е бил служител при ответника по служебно правоотношение, като от 01.02.2017 г изпълнявал длъжността началник сектор „База за отдих „Зеленика: - Китен“ към отдел „Почивно дело“ при дирекция „Управление на собствеността и социалната дейност“ – МВР до 15.09.2022 г, когато правоотношението му било прекратено. Посочва, че на основание чл. 181, ал. 1 ЗМВР във връзка с чл. 4 от Наредба № 8121з-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна и левовата □ равностойност на служителите на МВР ежесечно получавал левовата равностойност на полагащата му се храна в размер на 120.00 лева, определен ежесечно съгласно заповед на министъра на вътрешните работи. Твърди, че е назначен на тази длъжност съгласно заповед на министъра на вътрешните работи № 8121 К-1309/03.02.2017 г, с която му било определено основното месечно възнаграждение, което не включвало левовата равностойност на полагащата се храна. Сочи, че в рамките на три години преди прекратяване на правоотношението му със заповед № 8121 К-10627/02.09.2022 г, считано от 15.09.2022 г., а именно за периода

15.09.2019 г. – 15.09.2022 г. не му е била осигурявана ежемесечно и не е била изплащана левовата равностойност на полагащата му се храна. Посочва, че като служител на МВР попада в обхвата на текста чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВ, който е изключен от правилата на Наредба № 81213-773 от 01.07.2015 г., но обосновава дължимостта на вземането, позовавайки се на чл. 56 и чл. 181, ал. 1 ЗМВР и твърдейки, че специалните норми на ЗМВР следва да намерят приложение при липса на норми в ЗДСл. Развива аргументи, че с приетия подзаконов акт неправомерно било ограничено правото на определени служителите на безплатна храна, вкл. и на ищеца. Обосновава размера на вземането си, позовавайки се на заповед на министъра № 81213-1464/31.12.2019 г.

В срока ответникът е подал писмен отговор. С него признава, че ищецът е бил държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР с преобразувано служебно правоотношение по пар. 69 ЗИДЗМВР /ДВ, бр. 81 от 2016г./ съгласно заповед № 8121К-1309/03.02.2017г. на министъра на вътрешните работи. Счита обаче, че за ищеца са приложими нормите на Закона за държавния служител съгласно чл. 142, ал. 4 и чл. 181, ал. 1 ЗМВР. На това основание намира претенцията за неоснователна. Излага пространни съображения, че правоотношението на ищеца се урежда само от Закон за държавния служител с оглед заемащата от него длъжност и вид правоотношение, което е трансформирано като служебно с посочената заповед. Обосновава се също с поредица изменения в закона, заключавайки че чрез тях за някои категории служители, сред които и ищецът, не разполагат с правото по чл. 181, ал. 1 ЗМВР. Счита, че за ищеца е приложим само Закон за държавния служител, с изключение на определени текстове, изрично посочени в закон, сред които не е чл. 181, ал. 1 ЗМВР, твърди, че това право не се полага на ищеца и обосновава спрямо кои служители то е приложимо. Заявява, че по делото не се сочи и няма данни ищецът да е извършвал дейност, попадаща в изборните на чл. 181, ал. 3 ЗМВР, съставляващи „специфичен характер на труд“ по смисъла на чл. 2 от Наредба за определяне на условията и реда за осигуряване на левовата равностойност на полагащата безплатна храна на служителите на МВР за извършване на дейности със специфичен характер на труд и осигуряване на левовата равностойност на ободряващи напитки на тези служители, полагащи труд през нощта. Твърди, че преди преназначаването на ищеца, т.е. преди 01.02.2017г., и с оглед на заемащата тогава от него длъжност като компонент от неговото възнаграждение е била левовата равностойност на дължимата храна, определяна със заповеди на министъра, но след тази дата заплатата му е по-голяма и включва заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храна по чл. 181, ал. 1 ЗМВР, т.е. на ищеца била определена заплата по пар. 69, ал. 6 ЗИДЗМВР, в която е включена и сумата за храна от 120.00 лева. Заявява се, че ако се приеме обратното, то ищецът би бил поставен в по-благоприятно положение от останалите служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, чийто правоотношения не са били трансформирани в служебни по реда на сочения параграф.

Ответникът се позовава и на Закон за администрацията, считайки го за приложим, и обосновава, че и според него легова равностойност за храна не се дължи. Релевира възражение за погасяване на част от вземането по давност за периода от 15.09.2019г. до 06.03.2020г. с довод, че вземането има периодичен характер. Моли предявените искове да бъде отхвърлени. Представя доказателства. Прави искания. Претендира разноси.

С протоколно определение от 30.05.2023г. е допуснато изменение на иска чрез намаляване на неговият размер и същият да се счита предявен за сумата от 3600 лв. – парична равностойност на полагаща се, но неосигурена, безплатна храна на ищеца в качеството на служител на МВР и за периода 05.09.2020 г. – 15.09.2022 г., ведно със законната лихва.

Софийският районен съд, при преценка на материалите по делото, установи следното от **фактическа и правна страна**:

Първоначално производството по делото е било образувано по предявен от Д. Г. Д. първоначално срещу Министерство на вътрешните работи (МВР) осъдителен иск с правно основание чл. 181, ал. 1 във връзка с чл. 142, ал. 1 от *Закона за Министерството на вътрешните работи* (ЗМВР) за заплащане на сумата 4320.00 лева – парична равностойност на полагаща се, но неосигурена безплатна храна в качеството му на служител на МВР, за периода 15.09.2019г. – 15.09.2022г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 03.10.2022г., до окончателното плащане.

Исковата молба е връчена на този ответник, който е възразил срещу допустимостта на иска.

С определение от 10.01.2023г. е изготвен проект на доклад по делото и е насрочено открито съдебно заседание за разглеждане на предявения иск.

С молба от 06.03.2023г. ищецът е заявил отказ от иска си срещу Министерство на вътрешните работи и е насочил същия срещу Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – МВР, искайки това лице да бъде конституирано като ответник.

С протоколно определение от 04.04.2023г., след изслушване становищата на страните, съдът е прекратил производството по делото по отношение на ответника Министерство на вътрешните работи, конституирал е като ответник по делото Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ при МВР и е разпоредил препис от исковата молба, протокола и призовка да се връчат на новоконституирания ответник за отговор по чл. 131 ГПК.

Препис от исковата молба, определението за конституиране и призовката са връчени на новоконституирания ответник на 06.04.2023г. В срок е подаден писмен отговор.

Изложените обстоятелства са дали основание на съда да изготви нов проект на

доклад по делото, който е приет за окончателен.

По делото не е спорно, че ищецът е бил държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР с преобразувано служебно правоотношение по пар. 69 ЗИДЗМВР /ДВ, бр. 81 от 2016г./ съгласно заповед № 8121К-1309/03.02.2017г. на министъра на вътрешните работи и считано от 01.02.2017г. е изпълнявал длъжността началник сектор „База за отдых „Зеленика: - Китен“ към отдел „Почивно дело“, а от 14.03.2022г. към отдел „Социални дейности“, при дирекция „Управление на собствеността и социалната дейност“ – МВР.

Страните не споря също, че правоотношение на ищеца е било прекратено със заповед № 8121 К-10627/02.09.2022 г, считано от 15.09.2022 г., на Министъра на вътрешните работи, т.е. към процесният период ищецът е изпълнявал длъжността си.

Приложена е Заповед на министъра на вътрешните работи от 28.12.2018г., с която и на основание чл.181, ал.4 вр.ал.1 ЗМВР са били установени размерите на сумите за безплатна храна на служителите в МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 и т. 2 и ал. 3 от същия закон в размер от 120.00 лева. Заповедта е влязла в сила на 01.01.2019г. С последващи заповеди на ресорния министър от 31.12.2019г., 30.12.2020г., 31.12.2021г. и 10.06.2022г. (всички приложени по делото) са определяни размерите на полагащата се безплатна храна на съответните служители на МВР по идентичен начин.

Налични по делото са заповеди за определяне на основната месечна заплата на ищеца /осем на брой/, от които е видно, че всяка година от 03.2018г. насетне, заплата му е повишавана, като последната му е в размер на 3104.00 лева.

Установява се от събраните писмени доказателства /ведомости и счетоводна справка/ и заключението по ССЧЕ, което съдът приема като обективно и компетентно дадено, че определената заплата на ищеца от 01.02.2017г. е в размер на 1778.00 лева и е по-висока от заплата, която е получавал през м.декември 2016г./последният пълен отработен месец преди преобразуване на правоотношението му/, в която последна заплата елементите с постоянен характер са били основна заплата, прослужено време, храна и „сп.усл.труд“, при което общият размер бил 1526.80 лева. Установява се още, че основната месечна заплата на ищеца в периода 15.09.2019г.-15.09.2022г. е била по-висока от определената в съответствие с пар. 69 от ПЗРЗИДЗМВР, заплатена през м. февруари 2017г. и същата е била по-висока от тази, която лицето е имало през м. декември 2016г. В с.з. вещото лице поддържа заключението си и заявява, че от м.февруари 2017г. до момента на изследването във фишовите за заплати няма отделно перо в начисленията за храна и такава сума не е изплащана.

Спорния по делото въпрос е дължи ли се на ищеца левовата равностойност на безплатна храна, ерго полага ли му се такава.

Ищецът счита, че като служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР има право на левовата равностойност на безплатна храна съгласно чл. 181, ал. 1 ЗМВР.

Правният спор се свежда до даване отговор на въпроса дали при уреждане статута на ищеца като държавен служител по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДСл, вр. чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР се прилагат и разпоредбите на ЗМВР, в частност тази на чл. 181, ал. 1 ЗМВР.

Отговорът на този въпрос намира противоречив израз в съдебната практика. Според този състав предявеният иск следва да се уважи като аргументите за това са следните.

Съгласно § 69 от ПЗР към ЗИДЗМВР (в сила от 1.02.2017 г. - ДВ, бр. 81 от 2016 г.) служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага § 86 от ЗИД на ЗМВР и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование и притежаващи висше образование, с изключение на тези от Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи и на тези по § 70, ал. 1, т. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по ЗДСл, считано от датата на влизане в сила на този закон. Съобразно ал. 6 на същия текст при назначаването на служителите по ал. 1 се определя индивидуална основна заплата, не по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на ЗМВР и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР. Следователно, на тези служители, на които по силата на закона правоотношенията се преобразуват в служебни такива по ЗДСл, също се дължи левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР.

Настоящият съдебен състав намира, че горното виждане на законодателя личи именно и от последващото исковия период изменение на редакцията на чл. 142, ал. 4 от ЗМВР от 2020 г., която категорично, при уреждането на статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, препраща към правото им по чл. 181, ал. 3 ЗМВР да получат безплатна храна или левовата ѝ равностойност, както и към други, изрично уредени в ЗМВР права и задължения на служителите на министерството.

По гореизложените мотиви съдът намира, че на ищеца, в качеството му на служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, се дължи левовата равностойност на неосигурената от ответника безплатна храна.

В тази връзка, ответникът не твърди, че е предоставил на ищеца полагащата му се безплатна храна, нито че е заплатил нейната равностойност. Позовава се на § 69, ал. 6 от ПЗР към ЗИДЗМВР, като твърди, че сумата за храна била включена в определената на ищеца основна заплата на държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР. Това възражение следва да се отхвърли като неоснователно и недоказано, доколкото при носена от него доказателствена тежест да установи факта на погасяване на задължението за заплащане на равностойността на полагащата се на служителя

безплатна храна, в частност – че равностойността на храната е била включена в индивидуалното възнаграждение на ищеца, същият не е провел дължимото от него пълно и главно доказване.

При все това, нормата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР предвижда, че на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Съобразно разпоредбата на чл. 142, ал. 1 ЗМВР служителите на МВР са: 1. държавни служители – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; 2. държавни служители; 3. лица, работещи по трудово правоотношение. В разглеждания казус, безспорно между страните, ищецът имал статут на държавен служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР.

Настоящият съдебен състав счита, че правния статут на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, в това число и ищецът, се уреждат както от общия ЗДСл, така и от специалния ЗМВР. Това следва от изричния текст на специалния закон, който в чл. 1 ЗМВР има характер на обща разпоредба, определяща предметния обхват на закона, и гласи, че ЗМВР урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на МВР и статута на служителите в него. Тази разпоредбата дава основание останалите текстове на специалния закон да се тълкуват с оглед и във взаимовръзка с нея. Ето защо разпоредбата на чл. 142, ал. 4 ЗМВР в приложимата и към казуса редакция предвиждаща, че статутът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР се урежда със ЗДСл, също следва да е тълкува във връзка с чл. 1 ЗМВР. Следователно общите разпоредби относно статута на държавния служител се прилагат по отношение на служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР само и единствено при липсата на изрично специално правило в ЗМВР, което би дерогирало общия закон. Изключването изцяло на статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР от приложното му поле би противоречало на основните принципи на управление на държавната служба в МВР, посочени в чл. 141 ЗМВР.

С оглед на правния извод на настоящия състав, че ЗМВР се прилага и по отношение на специалните права на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, какъвто несъмнено е ищецът, следва, че по отношение и на него се прилага специалната разпоредба на чл. 181, ал. 1 ЗМВР. Тоест, визираната разпоредба не провежда разграничение относно категориите служители на МВР, които имат право да получат безплатна храна или левовата ѝ равностойност, предвид на което настоящият съдебен състав приема, че всички служители на МВР, включително държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, имат това право. Допълнителен аргумент в тази насока се извлича и от разпоредбата на чл. 181, ал. 5 от МВР, която делегира на Министъра на вътрешните работи с наредби да определя единствено условията и реда за предоставяне на сумите и доволствията по чл. 181, ал. 1 – 3 ЗМВР, но не и да ограничава кръга на служителите на МВР, които да получават безплатна храна или левовата ѝ равностойност.

Доколкото по горните мотиви на съда ответникът дължи легова равностойност за неосигурена храна и на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР и предвид липсата на правна уредба относно нейния размер, следва по аналогия съответно приложение да намерят именно правилата на въпросните подзаконови нормативни актове – заповедите на ресорния министър. Ето защо и на основание чл. 4 от Наредба № 81213-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или леговата ѝ равностойност на служителите на МВР във връзка със заповедите на министъра на вътрешните, то на ищецът за процесния период се дължи ежесечесно легова равностойност за неосигурена храна в размер на 120.00 лева, при което дължимото обезщетение за неосигурена храна за периода от 05.09.2020г. до 15.09.2022г. /съобразно уточнението/ е 3000.00 лева /изчислен за всеки месец – 25 месеца по 120.00 лева/, ведно със законната лихва от датата на подаване на ИМ срещу този ответник – 06.03.2023г. /съгл. чл. 228, ал. 3 ГПК/. Размерът на вземането не е спорен и не е обхванат от възражението за погасяване на вземането по давност. За разликата над тази сума до пълния искан размер от 3600.00 лева, предъявеният иск следва да се отхвърли.

По разноските:

При този изход на спора разноските се дължат по реда на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК.

Ищецът има право на разноски, каквито е поискал своевременно. Търсените разноски са за адвокатско възнаграждение в размер на 600.00 лева, за което са представени доказателства за реалното заплащане /договор на л. 2 от делото/, което не се намалява по релевираното възражение за прекомерност, защото е под минималния праг по чл. 7, ал. 2 от Наредбата и съобразно общия материален интерес по делото. При съобразяване на уважената част от иска, в тежест на ответника следва да се възложат разноски за адвокатско възнаграждение от 500.00 лева.

Сторените от ответника разходи възлизат на 300.00 лева депозит за възнаграждение на вещо лице и юрисконсултско възнаграждение в размер на 100.00 лева, определено в минимален размер от 100.00 лева съгласно чл. 23, ал. 1 НЗПП. От тях съобразно отхвърлената част от иска и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК в тежест на ищеца следва да се възложат разноски от 66.66 лева.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК на ответника следва да бъде осъден да заплати дължимата в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на СРС държавна такса върху уважената част от иска, възлизаща в размер на 120.00 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл. 181, ал. 1 ЗМВР, Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – МВР, представлявана от директора Р.И., със седалище гр. София, ул. „Княз Борис I“ № 124, да заплати на Д. Г. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. Китен, ул. „Странджа“ № 14, сумата **3000.00 лева** – обезщетение за неосигурена безплатна храна за полагане на труд в качеството му на служител на МВР, за периода от 05.09.2020г. до 15.09.2022г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба срещу този ответник – 03.10.2022г., до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата над присъдения до пълния заявен размер от 3600.00 лева като неоснователен.

ОСЪЖДА, чл.78, ал.1 ГПК, Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – МВР, представлявана от директора Р.И., със седалище гр. София, ул. „Княз Борис I“ № 124, да заплати на Д. Г. Д., ЕГН *****, сумата **500 лева** – разноски по делото съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал. 3 ГПК, Д. Г. Д., ЕГН *****, да заплати на Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – МВР, представлявана от директора Р.И., със седалище гр. София, ул. „Княз Борис I“ № 124, сумата **66.66 лева** – разноски по делото съобразно отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.6 ГПК, Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – МВР, представлявана от директора Р.И., със седалище гр. София, ул. „Княз Борис I“ № 124, да заплати на Софийския районен съд, сумата **120.00 лева** – разноски за държавна такса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

***ПРЕПИС** от решението да се връчи на страните.*

Съдия при Софийски районен съд: _____